

hmeljarske informacije

Naklada: 300 izvodov. Izdaja Inštitut za hmeljarstvo in pivovarstvo Slovenije, Cesta žalskega tabora 2, 3310 Žalec, tel.: 03 71 21 600, faks: 03 71 21 620, E-mail: gregor.leskosek@ihps.si.

Uredniški odbor: doc. dr. Barbara Čeh, dr. Sebastjan Radišek, dr. Magda Rak Cizej, dr. Andreja Čerenak in urednik Gregor Leskošek.

ISSN 1408 - 4775

Letnik 29, št. 3

24. april 2012

G. Leskošek: VARSTVO HMELJA

Hmeljeva peronospora - kuštravci

Pri pregledih hmeljišč smo že v kar nekaj primerih naleteli na pojav kuštravcev. Svetujemo vam, da pri delu v hmeljiščih predvsem pri predčiščenju ter navijanju poganjkov vse kuštrave poganjke ročno porežete, ter jih odstranite z nasada, saj lahko ti s sporami še vedno širijo bolezen po nasadu nekaj naslednjih dni. Sedaj je čas za zatiranje primarne okužbe s pripravkom Fongonil Gold. Omenjeni pripravek ima poleg zatiranja kuštravcev vpliv tudi na zdravljenje hmeljne korenike. Za njegovo uporabo se priporoča enkratna točkovna aplikacija oz. zalivanje v odmerku 0,2 ml na rastlino ob porabi vode 0,2 l, pri kateri se doseže najvišja stopnja učinkovitosti. Pri škropljenju v pasovih se priporoča uporaba maksimalnega odmerka, ki znaša 0,8 l/ha pri porabi vode 700 l/ha. Najprimernejše je škropiti v času po rezi hmelja, ko poganjki hmelja dosežejo višino 2-5 cm (BBCH 8-11), skrajni čas uporabe pa je v fazi višine hmelja 20-30 cm (BBCH 13). Zaradi trenutno izredno težke situacije v hmeljarstvu se boste za uporabo omenjenega pripravka bolj težko odločili vendar svetujemo vsem tistim hmeljarjem, ki ste ga uporabili v določenih nasadih že lansko leto ter ste predvideli uporabo tudi v letošnjem letu, da to storite.

Vsekakor pa velja opozorilo, da povsod tam, kjer boste ugotovili več kot 3 % rastlin s kuštravci, po napeljavi poganjkov nemudoma uporabite sistemski fungicid **Aliette flash v 0,25 % koncentraciji**. Opozarjamo vas, da morate škropljenje po 8-ih dneh ponoviti. Poraba vode v tem času je 300 l/ha.

Zatiranje kuštravcev je za kasnejše uspešno varstvo hmelja pred hmeljevo peronosporo izrednega pomena, zato bodite pozorni in po potrebi tudi ukrepajte!

B. Čeh: GNOJENJE HMELJA Z MINERALNIMI GNOJILI KI VSEBUJEJO FOSFOR IN KALIJ

Ko dobite v roke rezultate analize tal, je v primeru fosforja, kalija in magnezija poleg številčne informacije zapisan tudi razred preskrbljenosti tal z določenim hranilom (**od A do E**). **Optimalna preskrbljenost tal s hranili je označena z razredom C**. V tem primeru je treba letno gnojiti s takšno količino hranil, kolikor jih bomo odnesli z njive s pridelkom. Če imamo vsa hranila v tleh v ustrezni količini, potem je tudi razmerje med njimi ustrezno in lahko pričakujemo, da ne bomo imeli težav z rastjo in razvojem rastlin. **Na analiznem izpisku je navedena količina rastlinam dostopnih hranil tako v primeru kalija kot fosforja in magnezija.**

Pomanjkanje hranil v tleh označimo z razredoma preskrbljenosti A in B. **A razred** pomeni siromašna tla z določenim hranilom, **B razred** pa srednje dobro preskrbljena. V obeh primerih rastline v naslednjih petih letih (do naslednje analize tal) gnojimo z odmerkom, ki je večji od odvzema z rastlinami, da pomanjkanje v tleh nadoknadimo. V primeru razreda B prištejemo vsako leto odvzemu 20-30 kg/ha K₂O oziroma P₂O₅, v primeru razreda A pa 40-60 kg/ha K₂O oziroma 30-50 kg/ha P₂O₅. **Čez pet let stanje v tleh zopet preverimo z analizo.**

Kadar je hranil v tleh preveč, to označimo z **razredom preskrbljenosti D** (pretirana preskrbljenost) ali **E** (ekstremna preskrbljenost). V primeru pretirane preskrbljenosti (razred D) v naslednjih petih letih (do naslednje analize tal) gnojenje zmanjšamo, in sicer vsako leto pognojimo le s polovico količine, ki jo bo sicer hmelj odvezel. Če pa so tla ekstremno oskrbljena z določenim hranilom (razred E), gnojenje z gnojili, ki to hranilo vsebujejo, odsvetujemo do naslednje analize tal. Na ta način težimo k zelenemu stanju – da bodo vsa hranila v razredu preskrbljenosti C.

Dodatno gnojenje pregnojenih tal pomeni ne le stran vržen denar za mineralno gnojilo, ampak tudi vpliva na vedno večje neravnovesje med hranili v tleh, kar povzroča, da rastline ne morejo črpati iz tal drugih hranil, četudi so le-ta na voljo v tleh v ustreznih količinah. Po drugi strani pa povzročamo nepotrebno obremenjevanje okolja – ne samo s prekomernim obremenjevanjem z določenimi elementi, ampak je bila po nepotrebem porabljena energija za sintezo teh količin gnojil. **Poleg tega na ustrezno prehrano rastline močno vpliva kislost tal (vrednost pH).** Če le ta ni ustrezna, se lahko še tako trudimo z dodajanjem nekaterih hranil, pa za rastlino ne bodo dostopna.

Reduciranje

Gnojenju z gnojili, ki vsebujejo fosfor in kalij, se lahko za kakšno leto izognemo in ga nadoknadimo v prihodnjih letih. Dolgoročno pa tudi tako varčevanje ni ustrezno, saj bi se z leti posledice že začele kazati.

Odvzem hranil s hmeljem

Hmelj odvzame letno 50-60 kg/ha P_2O_5 in 150-180 kg/ha K_2O .

Kdaj gnojiti

S fosforjem in kalijem lahko načeloma gnojimo kadarkoli, novejša raziskava na nekaterih poljščinah pa dajejo prednost gnojenja rastlini, ne tlom, torej gnojenje s fosforjevimi in kalijevimi gnojili takrat, ko rastline ta hranila potrebujejo, in ne že jeseni. Da zmanjšamo stroške prehoda čez njivo, lahko tako uspešno združimo gnojenje hmelja s potrebno količino fosforja in kalija s prvim dognojevanjem hmelja z dušikom (okrog 20. maja) z NPK gnojilom. V tem primeru se moramo **držati priporočenega odmerka za dušik** (50 kg/ha N) in biti pazljivi, da ne odstopamo preveč od nasveta za odmerek fosforja in kalija. Če pa imate tla ekstremno preskrbljena s fosforjem, potem uporabljajte samo **enostavna kalijeva gnojila**.